Masonluğa Karşıt Girişimler I (Genel)

Bu yazı, **"Masonluk Nedir ve Nasıldır?"** adlı kitabın
2006 tarihli 4. basımının 14. bölümünün alınıp
buna bazı ek bilgiler katılarak düzenlenmiştir.

Özgün kitabın kapak görüntüsü

Masonlar ve Masonluktan yana olanlar, bu kuruma karşıt görüş, tutum, eylem ve girişimlere ANTİMASONİK der. Bu yazıda bazı zaman "Masonluğa karşıt" bazı zaman daha kısa olan "antimasonik" sıfatını kullanacağız. İkisi de aynı şey…

Masonluğa karşıt oluşun bir türü edilgin *(pasif)* bir tutumdur. Masonluğun beğenilmemesi, hoş karşılanmaması, ön yargılı olarak masonlara karşı da ters bir tutum takınılması biçimindedir.

Bunlar kendi kendine oluşmaz. Temelinde mutlaka "antimasonik" nitelikli etkin *(aktif)* bir girişimin izi vardır.

Ancak bu edilgin tutum, bir ailede ya da çevrede sınırlı bir etkinliğe geçer. Şöyle ki; bir aile büyüğü ya da toplumdaki çevresinin üzerinde etkili olan bir kişi, kendisi gibi başkalarının da kendi görüş ve eğilimlerini benimsemelerini sağlar.

Masonluğun bilgisizliğe *(cehalete*) ve bağnazlığa karşı olduğu göz önünde tutulursa, bilgisiz ya da bağnaz bir kişinin mutlaka Masonluğa karşı olacağı söylenemez. Eğer karşıysa, o da ya bir antimasonik girişimden ya da güven duyduğu bir başkasının kanılarından etkilenmiştir.

Etkin girişimler, Masonluğa karşıtlığın asıl önemli olanıdır. Uzunca bir zaman çalışıp, toplumu etkileyebilecek yol ve yöntemleri belirleyerek, bundan sonra Masonluğu kötülemeyi, yıpratmayı, insanların gözünde küçük düşürmeyi, masonlara karşı eylemsel girişimlerde bulunulmasını hatta olanak bulunursa bireysel ya da kurumsal gücü olanları da etkileyip bu kurumun tümüyle ortadan kaldırılmasını bile sağlamayı amaçlar.

Nitekim bu yazının içeriği bu tür karşıtlıkları gözden geçirmekten oluşacaktır.

Bu aşamada şöyle bir soru sorulabilir:

> «Madem bu kitap, Masonluğun ne olduğunu ve bu kurumda neyin nasıl olduğunu anlatmak için yazıldı; bunlara ne gerek var?»

Şundan ötürü gerek var: Bu kitapta Masonluk, olabildiğince objektif bir tutumla incelenmektedir. Karşıtlıklara da yer verilmelidir. Ayrıca, Masonluk ve masonlar hakkındaki olumsuz savların, ne denli doğru ne denli yanlış olduğuna ilişkin görüşler de belirtilmelidir.

[Kitabın bu yazıyla bağlantılı olabilecek 1.-5. bölümleri ile 19.-20. bölümleri doğrudan **"Masonluk Nedir ve Nasıldır?"** başlıklı aktarımda okunabilir. Diğer bölümler ise Masonluğun genel olarak tarihini (6. – 13.) ve Türkiye'deki tarihini 15. – 17.) Türkiye'deki tarihini kapsamakta olduğundan **"MASONLUK TARİHİ"** başlıklı yazıda yer almıştır. Bu sunum 2022 yılında hazırlanmış ve özgün kitabın basım nedeniyle kapsamına katılamamış olan bazı görsellerle de zenginleştirilmesine çalışılmıştır.]

Spekülâtif Masonluğa Karşı Çıkma

Spekülâtif Masonluk olarak da anılan günümüzdeki Masonluğa ilk karşı çıkmalar, bir diğer deyişle ilk antimasonik hareketler, 1717 yılında kurulan Londra Büyük Locası'nın 1723 tarihli temel yasasının yayınlanmasının aşağı yukarı hemen ardından, 1725 yılında bu büyük loca İngiltere Büyük Locası adını aldığı sıralarda Londra'da başlamıştır.

Bunun nedeni, bu yeni anlamı ve kapsamıyla Masonluk değil, bu örgütün üyeleri olan masonların halkın gözü önündeki bazı tutum ve davranışlarıdır.

Başlangıçta Londra Büyük Locası topu topu dört locanın katılımıyla oluşturulmuşken, birkaç yıl gibi hayli kısa bir süre içinde locaların, dolayısıyla masonların sayısı artmıştır. Masonluğun Töresi'ni henüz içlerine sindirememiş olan kimi masonlar, toplantılarını olağanüstü tantana ile yapmaya başlamış, ardından locada taktıkları önlük ve kordonlar ile kentin caddelerinde yürüyüşler yapmışlardır. Bunlar, yer yer gösteri boyutuna varmıştır.

Bu hareketler, Londra halkı tarafından önceleri sempati ile karşılanmış ama sonradan istihza ve alay konusu olmuştur.

Bu sıralarda Masonluk hakkında kimisi metheden, kimisi kötüleyen birtakım yayınlar da yapılmıştır. Kuşkusuz bu yayınların büyük bölümünün amacı, halkın bu "yenilenmiş Masonluk" ile bağlantılı merakını gıcıklayarak satış yapmaktır. Bunun üzerine İngiltere Büyük Locası, masonların yürüyüş ve gösterilerini yasaklamıştır.

Aynı sıralarda sonradan "operatif masonlar" olarak anılmış geleneksel bina inşaatı mesleğini yürütenler, sadece Londra'da değil İngiltere genelinde bir diğer karşıtlığa girişmiştir. Bunun kendilerince gerekçesini şöyle özetleyebiliriz:

18. yüzyıl öncesinde yapıcılık mesleğiyle doğrudan ilgileri olmadığı halde localara üye olarak alınan "kabul edilmiş masonlar", localardan yararlanmakla kalmayıp, bu kurumda birtakım değişiklikler yapmaya yönelDi. Bu kurumun içinde bir değişik yaratmaya girişen kimi kabul edilmiş masonlar, hiçbir hak ve yetkileri olmaksızın localaların yönetimini ele geçirmeye çalışıyor, böylece saygın geleneksel mesleği zedeliyorlar.

Bina inşaatı mesleğini yürüten masonlara göre, aralarına almış bulundukları kimi kabul edilmiş masonlar, hiç hakları olmadığı halde, üstelik Masonluğun yüzyıllardan beri süregelen geleneklerine aykırı bir şekilde, yine hiçbir yetkileri olmadığı halde aralarına başka kimseleri alarak onlara "kabul edilmiş mason" niteliğini vermişlerdi.

Gerçi daha Londra Büyük Locası'nın kuruluşu sırasında bile bu yeni örgütün localarındaki üyeler arasında "kabul edilmiş mason" olanlar pek azdı, çoğunluğu daha önce Masonluk ile hiçbir ilişkisi olmayanlar oluşturuyordu ama ötekiler bunu bilmiyordu.

1720 yıllarda, bir geleneksel bina inşaatı ustasının dilinden şöyle bir yakınma duyubabilirdi:

«Siz, yapıcılık mesleği ve sanatıyla doğrudan herhangi bir ilgileri olmayan, lütfedip localarımıza almış bulunduğumuz "kabul edilmiş masonlar"... Siz bize ihanet ediyorsunuz. Aslında bizim sizinle bireysel bakımdan bir alıp veremeyeceğimiz yok... Biz yalnızca yüzyıllarca sürmüş olan meslek ve sanatımızı onurla korumak istiyoruz. Özellikle bizden sonra bu mesleği ve sanatı sürdürecek olanların geleceklerini güvence altına almak istiyoruz. Fakat siz, şu son birkaç yıldaki tutumunuzla bunu engelliyorsunuz. Bu tür girişimleriniz, Masonluğu yozlaştırır hatta bu onurlu zanaatın öz niteliğini yitirmesine neden olur. Eğer bu tutumuzu sürdürecek olursanız, kendinize çeki düzen vermezseniz, sizi localarımızdan çıkarmak zorunda kalacağımızı bilmelisiniz.

Localarımıza yeni ve değişik fikirler getirmeye çalışıyorsunuz. Üstelik bunlar yalnızca "düşünüler" olmakla kalmıyor. Localarımızdaki örgütlenme sistemini ve çalışma yöntemini de değiştirmeye kalkışıyorsunuz. Geleneklerine sıkı sıkıya bağlı olan Masonluk böyle değişiklik önerilerine açık değildir. Sizin yapmaya çalıştığınız iş, açıkça geleneksel meslek ve sanatımızı ikinci plana itip kendi amaçlarınız ve eğilimleriniz doğrultusunda kullanmak üzere localarımızı ele geçirmek, Masonluğa bambaşka bir çehre kazandırmaktır.

Bu yaptığınız, Masonluğu yozlaştırmaktır. Bu yüce kardeşlik kurumunu çalmaktır. Yüzyıllar boyunca sürmüş olan saygınlığına gölge düşürmektir. Adını "yenileşme" olarak koyduğunuz bu eylem, Masonluğu çok zor bir duruma sokmaktadır. Bu mesleği ve sanatı yıkıyorsunuz.

Üstelik tüm bunları yaparken Masonluğun adını kullanıyorsunuz. Masonluk ile hiçbir ilgisi ve ilişiği olmayan bir örgüt kurup, bunun bir "mason locası" olduğunu ileri sürüyorsunuz. Locaları bir araya getirip adına "büyük loca" dediğiniz bir merkezi yönetim organına bağlamakla, örgütünüzün sanki bizim localarımız küçükmüş gibi büyüklüğünü vurgulamaya çalışmakla, bizim üzerimizde bir üstünlük taslamaya kalkışıyorsunuz. Masonluğun yüzyıllar boyunca onurla taşımış olduğu özgürlüğü ortadan kaldırıyorsunuz. Buna hakkınız yoktur.

Sizin bu yaptıklarınızın Masonluk ile uzaktan yakından ilgisi gösterilemez. Biz, geleneksel yapıcılık mesleği ve sanatının onurlu mimarları ve sanatçıları olarak, şu son zamanlarda yaptıklarınızın sorumluluğunu kabul etmiyor ve size sesleniyoruz:

Gidin kendinize bir başka ad altında bir başka dernek kurun. Orada ne yaparsanız yapın. Fakat masonluğu rahat bırakın.»

Görüldüğü üzere, inşaat mesleği ve sanatını yürütenlerin, bu kişilerle alıp veremeyeceği yoktu ama mesleğin geleneklerini de korumak istiyorlardı. Onlara göre, 1717 yılında Londra Büyük Locası'nın kurulması, kabul edilmiş masonların ne yapmak istediğini açıkça ortaya koymuştu. Dolayısıyla geleneksel yapılarını sürdüren localar, bu yeni oluşuma girişenleri, mesleği yozlaştırmak, onurlu kardeşlik kurumunun adını çalmakla suçladılar.

Gerçi berikilerin geleneksel inşaatçılık mesleğini yıkmak, yok etmek gibi bir niyeti yoktu, aksine sonradan görülmüş olduğu üzere İngiltere'deki tüm çok önemli bina inşaatı işlerini kendi

genel yönetim ve denetimleri altında tutmak da istiyorlardı ama ötekilerin bunu anlaması ve kabullenmeleri beklenemezdi.

Ne var ki, bu bağlamdaki girişimleri hiçbir sonuç vermedi. Bunda, geleneksel yapıcılık mesleğinin bir yandan artık iyice zayıflamış olmasının diğer yandan locaların dağınık olup, ortak bir örgüt kuramamış olmalarının etkisi vardı.

Aynı sıralarda, İngiltere'de Anglikan Kilisesi de Spekülâtif Masonluğa karşı çıktı.

Ancak Kilise'nin bu karşı çıkışı, 1723 tarihli temel yasanın "Tanrı ve Din Üzerine" başlığını taşıyan ilk yükümlülüğünden ileri geliyordu. Şayet uygun bir değişiklik yapılır, bu madde din adamlarının istediği gibi düzenlenirse, sorun kalmazdı.

Dolayısıyla, bunun için masonlara baskı yapıldı. Her ne kadar bu baskının sonucu hemen alınamadıysa da sonunda (1738 yılında) o birinci yükümlülüğün değiştirilmesini sağladı. [Bu konuda **"Masonluğun İlk Yasa Kitabı"** başlıklı yazıda ayrıntılı bir anlatım var.]

Antimasonik Girişimlerde Yöntem

Antimasonik girişimlerde bulunacak olanlar, öncelikle basın ve yayın organlarını kullanmaya çalışır. Günümüzde gazete ve televizyonlarda yapılan yayınlar genellikle o an için çok etkilidir ama bir süre sonra unutulup gider.

O nedenle toplumda kalıcı bir antimasonik eğilim yaratmayı öngörenler, kitap yayımlamayı yeğler. Günümüzde, kuşkusuz internetten de yararlanılmaktadır.

Masonluğun pek yaygın olduğu ülkelerde bile geniş çapta antimasonik yayın yapılmıştır; hem basılı olarak hem internet ortamında.

Çok başvurulan bir yöntem, Masonluğu toplumun çoğunluğunun pek duyarlı olduğu bir yönden suçlamaya girişip, halkı masonlara karşı eylemsel girişimde bulunmak üzere kışkırtmaktır. Bu amaçla da en çok "din ve inanç" kullanılmıştır.

Halkın bir sürüden farksız görüldüğü, devletin totaliter ya da dine dayalı bir rejimle yönetildiği ülke ve toplumlarda ise, Masonluğa karşıt girişimler için halkın desteğine gerek yoktur. bu kurumun çalışmalarının yasaklanması yeter. Genel olarak Masonluk ile ilgilenmeyip, sadece kendi ülkelerindeki mason örgütlerinin ortadan kalkmasını isteyenlerin yöntemi ise, devletin desteğini elde etmektir. Mason derneklerinin kapatılması için, demokratik rejimle yönetilen ülkelerde yasa ya da yargı kararı çıkarılmasına, totaliter ülkelerde ise egemen gücün buyruk yayımlamasına çalışırlar.

Bu tür girişimler, çoğu kez "örtülü" bir biçimde yürütülmüştür. Sadece mason derneklerinin hedef alınmadığı, zararlı görülen birçok kurum arasında onların da yer aldığı izlenimi verilmiştir.

Mason örgütlerini bir an önce ortadan kaldırmak için zorbalığa başvurulduğu da görülmüştür. Birçok yerde, locaların toplandığı lokallere baskın düzenlenmiş, ele geçen her şeye zarar verilmiş, masonlar tartaklanmış hatta linç edilmelerine bile kalkışılmıştır.

Bir diğer yöntem, açıkça kaba güç kullanmak yerine bir "yıldırma politikası" uygulamaktır. Bu ise, mason derneklerini rahatsız etmek, karşılarına yasal gibi gösterilen engeller çıkarmak, masonları korkutmak gibi eylemlerden oluşur.

Masonluğu hemen değil, uzun vadede fakat güvenceli bir biçimde yıpratarak ortadan kaldırmak isteyenler ise doğrudan mason derneklerini değil, tek tek masonları hedef alır. Onları, kamuoyunda "kötü ve zararlı kişiler" olarak göstermek için ellerinden geleni yaparlar.

Ardından "mason" olduğu bilinen kişilerin adlarını açıklamaya girişirler.

Bu açığa vurma *(ifşaat)* eyleminde, mason derneklerinin önde gelen yöneticilerine değil, kamuoyunda adı pek iyi bilinen, tanınmış ya da ünlü kişilerin adları ortaya serilir.

Bunun nedeni, bir yandan Masonluğun kötü bir şey olduğu da belirtilmekte olduğundan, toplumu oluşturan insanların kimi tanıdıklarının "mason" olduğunu öğrenip, öteden beri onlara karşı besledikleri saygı ve güveni yitirmelerini sağlamaktır.

Bu tür planlı bir eylemde bulunanlar, halk kitlelerinin duygusal ya da inançsal eğilimlerini, kendi emelleri doğrultusunda yönlendirerek kullanır.

Eylemlerinin sonucunda, birçok değerli kişi Masonluğu kendi güvencesi ya da geleceği için güvensiz bularak terk eder.

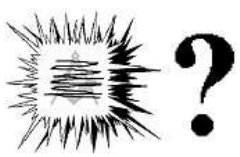
Birçok kişi, aslında herhangi bir şekilde Masonluğa karşıtlığı olmasa bile, gerek localardan gerekse masonlardan olabildiğince uzak durur.

Böylece, sınırlı düzeyde de olsa Masonluk yıpratılır.

Masonluğun özellikle dine, toplumun törelerine ve ulusal bütünlüğe aykırı olduğunu ya da başka nedenlerle karşıt olunan bir şey ile özdeşliğini ileri sürerek insanları buna inandırmak da Masonluğa karşıt kanıların yerleşmesini sağlamada en etkili yöntemlerden biri olmuştur.

Bu bağlamda, toplumun sosyal yapısı uyarınca en etkili yöntem hangisi ise o kullanılır.

KARŞITLIĞIN NEDENLERİ

Masonluğa karşıtlığın çoğu nedenleri, bu kuruma ilişkin yanlış kanılar edinmiş olmaktır. Bunların bazıları birbirleriyle ilgilidir; bazılarının ise diğerleriyle ilgisi yoktur. Hepsine bir de çeşitli nedenlerle masonlara karşı duyulan hınç eklenir.

Dinsel Kaynaklı Nedenler

Masonluk, birtakım dinsel dogmalarla uyuşmaz.

Bundan ötürü, dine ve dinsel inançlara karşı olduğu sanılmıştır.

Oysa Masonluk, dinlere ve inançlara hiç de karşı çıkmamıştır. Hatta Masonluğun bazı türleri bu konuda yansız bir tutum takınırken, bazıları üyelerinin "dindar" denebilecek ölçüde sağlam birer inanç sahibi olmalarını zorunlu görür. Masonluğun tek yapmış ve yapmakta olduğu şey, vicdan özgürlüğünün baskı altına alınmasına, din maskesi ve koruması altında insanların inançlarının kötüye kullanılmasına karşı çıkmaktır.

Dinler, insanları ortaklaşa benimsenen bir töre altında toplamak bakımından, "dinsel toplumlar" boyutunda göreli bir başarı elde etmiştir. Fakat dinleri ya da inançları farklı insanların birbirlerini hor görüp, birbirlerine saldırmalarına engel olamamışlardır. Hatta bazı dinler, öteki dinlerden olanların ezilmesini, kendi dinlerinden zorla da olsa döndürülmelerini, dönmezlerse öldürülmelerini bile öngörür.

Masonluk, işte bunlara karşıdır.

Bağnaz dinciler, din ve inançlar arasında ayırım güdülmemesini anlayamaz. Onlara göre, Masonluğun bir dini olmalıdır; üstelik bu din kendi dinleri olmalı, kendileri gibi Masonluk da diğer dinlere karşı çıkmalıdır. Oysa Masonluk, dinlerin insanlar arasında bölücülüğe yol açtığı gerekçesiyle, üyelerinin bu konuda tartışmaya girişmelerini yasaklamıştır. Masonların belirgin bir dinsel inancının bulunmasını zorunlu gören Masonluk türlerinde bile bu böyledir.

Masonluğun dünya çapında kendi içinde birlik ve bütünlüğünü sağlayamamış olması, antimasonik saldırılara karşı bir ortak tutum takınılmasını da engeller. Dolayısıyla, dinsel nedenlere dayanarak yapılan antimasonik girişimlere karşı Masonluğun savunulması genelde yetersiz kalmıştır. Kimi masonlar kendilerini ya da üyesi oldukları derneği savunup karşıt savları çürütmeye yöneldiğinde, ister istemez kendileriyle aynı görüşü paylaşmayan diğer mason kuruluşlarını kusurlu görmek, onların yanlış bir yol tutmuş olduğunu göstermek hatta onların bir "mason kuruluşu" sayılmadığını bile belirtmek zorunda kalmaktadır.

Gizlilik Sorunundan Kaynaklanan Nedenler

Masonluk, gerek ezoterik (içrek) sistemin ne olduğunu bilmeyen ya da anlayamayan gerekse böyle bir çalışma sistemini bilerek uygun görmeyen ve bundan rahatsız olanların saldırı ve suçlamalarıyla da karşılaşmıştır.

Masonluk kapalı bir kurumdur; bu doğru! Ancak, bu kapalı oluşun ardında gizlenmiş birtakım kötülükler ya da uygunsuzlukların bulunduğu konusundaki kuşku, antimasonik girişimlerin bir diğer nedenini oluşturur.

Zaman zaman masonlar, derneklerinin bir "gizli örgüt" olmadığını, hiçbir kötü amaçları bulunmadığını belirtmiştir.

Bunun üzerine onlardan Masonluk ile ilgili her şeyi açıklamaları hatta loca toplantılarını halka açık tutmaları istenmiştir. Masonlar duraklamış, birçok konuda, özellikle ritüeller üzerinde açıklama yapmaktan kaçınmışlardır. Hele "mason" olmayanların toplantılarını izlemelerine hiç yanaşmamışlardır.

Masonları bir ölçüde haklı görmek gerekir. Çünkü her mason, Masonluğa girerken bu kurumun sırlarını koruyacağına ve mason olmayanlara söylemeyeceğine ant içer (yemin eder). Böyle bir söz verişin gerekçesi, aslında neyi ve nasıl kapsadığı üzerinde durulmamış, yorum yapılmamıştır. Masonlar da bu konuda bir şey söylememeyi kendilerince daha doğru bulmuştur.

Böyle olunca, ***«Masonlukta her zaman için gizli tutulan şeyler vardır.»*** gibi bir izlenimin doğması engellenememiştir.

Günümüzde, birçok Batı ülkesinde her isteyen kişi mason ritüellerini -hem de tüm derecelerin ritüellerini- satın alma olanağına sahiptir. Sadece bunların satıldığı kitapçıların yerini öğrenmesi gerekir. İnternet aracılığıyla alış veriş etme olanağı, hatta doğrudan internetten indirme olanağı vardır. Sahaflarda bunların ikinci el olanları bulunabilir.

Loca çalışmalarının ritüellerde yazılanlarla kalmadığı doğrudur. Antimasonik girişimlerde bulunanlar, mutlaka birtakım gizli saklı işler yapıldığını ileri sürer ve şöyle der: ***«Eğer saklayacak bir şeyleri olmasaydı, mason olmayanların toplantılarına girmelerini yasaklamazlardı.»***

Böyle denilince karşı sorular yöneltmek gerekir. Örneğin, şöyle sorular:

«Siz ailenizin toplantılarını herkese açar mısınız?»

«Bir şirketin ya da herhangi bir başka derneğin her toplantısı herkese açık mıdır?»

«Devletin çeşitli organlarının, hükümetin hatta meclisin toplantıları tümüyle kamuya, basın ve yayın organlarına açık mı yapılır?»

Polemik nitelikli böyle karşılıklı sorgulamalardan hiçbir sonuç alınamaz.

Eğer bir kişi ya da bir kurum, salt "gizlilik" konusunu ele alarak Masonluğa birtakım haksız yüklenmelerde bulunuyorsa, aslında herhangi bir gizliliğin söz konusu olmadığı açıkça ortaya konduğunda, bu açıdan yürütülmekte olan antimasonik girişimlerin sona ermesi beklenir.

Fakat öyle olmamaktadır.

Çünkü Masonluğa karşıtlık aslında Masonluğun gizliliğinden kaynaklanmakta değildir. Zaten bir ön yargı ile antimasonik girişimlerde bulunulmasına önceden karar verilmiştir; gizlilik konusu, sadece gösterilen gerekçelerden bir tekidir.

Kıskançlık ve Kin Gütmeden Kaynaklanan Nedenler

Mason olmak isteyip de kabul edilmemiş olanlar arasında, masonlara karşı kinle karışık kıskançlık duygularına kapılmış olanlar vardır. Bu duygular, nefret boyutuna kadar ulaşır. Kendilerinin alınmamış olduğu bir topluluğu suçlayarak yıpratmaya çalışırlar.

Masonluğa girdikten sonra herhangi bir nedenle bu kurumdan çıkarılmış *(ihraç edilmiş)* hatta kendi dileğiyle ayrılmış *(istifa etmiş)* olanlar arasından da benzer davranışlarda bulunanlar çıkar. Bu gibi kişilerin yaptığı yayınlar, diğerlerinden çok daha etkili olabilmektedir.

Ayırımcılıktan Kaynaklanan Nedenler

Masonluğun ilkeleri, bir toplumun çoğunluğunca kötülenen ya da aşağı görülen azınlıklara karşı yan tutmamayı gerektirir. Masonlar, onların ezilmesine ya da haksızlığa uğratılmasına karşı çıkmıştır.

Bu tutum ise, ırk, soy, dinsel inanç, ulusallık ya da sosyal sınıf ayırımı güdenlerin, hele böyle bir ayırımcılığı eyleme koymaya çalışanların işine gelmez. Masonluğu belli bir ırk ya da soyun, belli bir dinsel inancın, belli bir toplumun üstünlük ve egemenliğini sağlamaya çalışan bir tür "uydu kurum" olarak göstermeye çalışırlar.

Masonların bu konudaki eylemlerde de herhangi bir karşı çıkışta bulunmayıp yeterli açıklama yapmamaları, antimasonik girişimlerde bulunanların işine yarar. ***«İşte, görüyorsunuz!... Söyleyebilecekleri hiçbir şey yok. Anlattıklarımız gerçeğin ta kendisidir. Suskun kalmakla onlar da bunu teyit etmiş olmaktadır.»*** diyerek, geniş halk kitlelerini Masonluğa karşı çıkmak üzere bir kez de bu yöntemle kışkırtırlar.

Bu arada bazı mason kuruluşlarının kendi içlerinde dinsel inanç ayırımcılığı, ırk ayırımcılığı, cinsiyet ayırımcılığı yaptıklarının bir gerçek olduğu belirtilmeden de geçilemez. Ancak bu, Masonluğun kendi sorunudur.

Doktrinlere Dayanan Nedenler

Masonluğun temel ilkeleri, bazı ekonomik ya da politik doktrinler ile tek yanlı fanatik nitelikli ulusçuluk ile bağdaşmaz. Masonluğun amaçları da ilkeleri de evrenseldir. Bu olgu ise, bazı

doktrinleri ve ulusçuluğu “Şovenizm”e varan düzeyde savunanların Masonluğu kendi tutumlarına karşı hatta amaçlarına engel görmelerine neden olmuştur. Dolayısıyla bu kişi ve çevreler, Masonluğa karşı eylemde bulunmak bir yana dursun, âdeta savaş açmıştır.

Bu savaşta kullanılan yöntemlerden biri, Masonluğun, genelde kötülenen başka doktrin ve sistemlerle uyum içinde olduğunu ileri sürmektir. Masonluğun aslında belirtilen amaçlarının ardında birtakım başka amaçları olduğu da söylenir. Toplumda kötü ve zararlı olarak görülen her ne varsa o kullanılır. Masonluğun Komünizme, Kapitalizme, Natüralizme, Siyonizme, Ateizme, Üniversalizme, Emperyalizme, toplumun gönde tkötü görülen başka hangi “izm” varsa ona hizmet etmek için kurulmuş olup bu yolda çalıştığı, mason örgütlerinin arkasında ve üstünde birtakım “gizli güçler”in yer aldığı, locaları asıl bu güçlerin yönettiği ileri sürülür.

Kimileri, bu savları birbirine karıştırarak aynı anda kullanır. Böyle yaparken, kendi kendilerini çelişkiye düşürdüklerinin elbette farkındadırlar. Ancak onların indinde bunun önemi yoktur çünkü hedef kitle bilgisizdir; hepsinin kötü olduğuna inanır.

Masonluk, bu konuda ancak edilgin *(pasif)* bir şekilde savunulmuştur. Bu tür ileri sürüşlerin safsatadan başka bir şey olmadığının belirtilmesiyle ya da hafife alınmasıyla yetinilmiştir.

Savunma yeterince güçlü olmayınca, saldırganların iddiası doğru sayılmıştır.

Bu konuda hep göz ardı edilmiş önemli bir nokta vardır:

> «Masonlar niçin üyesi oldukları kurumu ve kendilerini böyle olur olmaz suçlamalara karşı savunsun ki!... Önce suçlamada bulunanların savlarını kanıtlaması gerekmez mi?»

Konu “Masonluk” olunca, bunun pek işlemediği görülmektedir. Masonların «Bu iddiavlarınız baştan sona yalan ve uydurmadır. Suçlamalarınızın kanıtını gösterin.» demeleri bile hiçbir işe yaramamaktadır.

Çünkü kamuoyu hep ateş olmayan yerden duman çıkmayacağını düşünür. Kurumsal olarak Masonluğa ve bireysel olarak masonlara yöneltilen suçlamaların mutlaka bir dayanağı, bir gerekçesi bulunduğu kabul edilir. Aksi takdirde, durup dururken niçin böyle suçlamalar yöneltilsin ki?... Karşı tez şöyledir:

> «Şayet söylenenler doğru değilse, masonlar gerekli açıklamaları yapmalı, kendilerini aklamalıdır.»

Çoğunluk, Masonluğu kötüleyenlerin ve masonları suçlayanların bu tutum ve eylemlerinde bir art niyetleri olabileceğini düşünmez. Çünkü yargısını bilgiye dayanarak ve aklını kullanarak değil, duygularıyla verir. Araştırıp inceleme zahmetine katlanmaz. Bunu yapmak için çok okumak, Masonluğun yanı sıra daha birçok alanda geniş çapta bilgi edinmek gerekir. İnsanlar işlerini güçlerini bırakıp bununla mı uğraşacak?...

Dolayısıyla antimasonik girişimlerde bulunanlar, zaten hazır olan bilgisizlikten yararlanmanın yanı sıra, akılları karıştırıp duygu sömürüsü de yapınca güven sağlayıp haklı görülüverir.

■ ■ ■

Aklınıza şöyle bir soru takılmış olabilir:

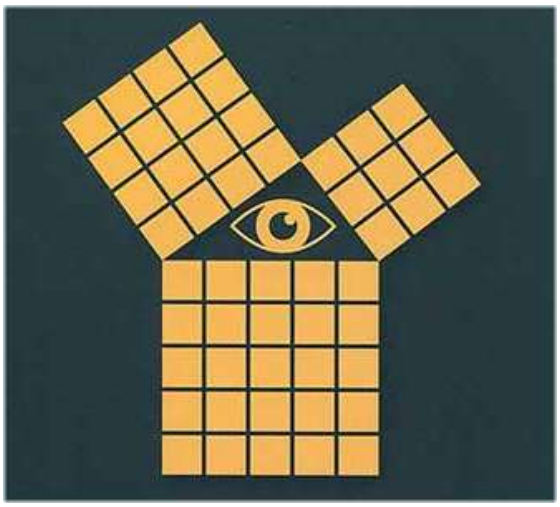
«Tüm bunlara karşı yapılabilecek hiçbir şey yok mu?»

Elbette vardır!... En etkili yöntem, Masonluğa saldıranlara "karşı saldırı" ile yanıt vermek, onların asıl niyetlerini ortaya dökmektir. Bu ise hemen polemik kapısını açacaktır. Masonlar ise gerek Masonluğa gerekse kendilerine karşı ön yargılı bir tutum takınanlarla, ne akıl ve mantığı ne de gerçeklere uyan tezlerle ortaya çıkan kişiler ile polemiğe girmekten kaçınır.

Karşı saldırı, Masonluğun töresel ilkeleriyle de pek uyuşmaz. Öncelikle halkın aydınlatılması gerekir. Elbette bu çok uzun zaman alır ama hiçbir şey yapmayıp durmaktan çok daha iyidir. Önce Masonluğun ne olup olmadığı, Masonlukta neyin nasıl olduğu açıkça anlatılmalıdır.

Zor iş!

Hiç matematik bilmeyene şu Pitagor kuramını anlatmaktan daha zor!

CİZVİTLER

Masonluğun ilk kez örgütlenişinden birkaç yıl sonra, antimasonik girişimlerin ilki İngiltere'de patlak verdi. Bunu başlatanlar, daha sonraları Kıta Avrupası'nın da çeşitli yerlerinde zaman zaman bu gibi eylemleri kışkırtmış olan Cizvitlerdi. 18. ve 19. yüzyıllarda Masonluğa karşıt eylemlerin birçoğunda parmakları görüldü.

Cizvitler, 1534 yılında kurulmuş bir Katolik tarikatının üyeleriydi. Asıl amaç, Protestanlık eylemiyle savaşmaktı. Çalışma tarzının iki belirgin özelliği vardı:

1. Üyelerini uzun ve pek ayrıntılı bir eğitimden geçirerek, sahiden de bilgili ve kültürlü kişiler olarak yetiştirirlerdi.

2. Karşı çıktıkları ya da savaşıma giriştikleri bir kurum ya da topluluk ile açıkça boğuşmaz, zorbalık etmez, kaba güç kullanmazlardı. İlgili kurumun içine sızarak, onlardan biriymiş gibi görünür ama özenle kendi ilkelerini benimsetmeye girişirlerdi. Bunu başaramayacak olurlarsa, üyeler arasında bölücülük yapar, kurumu zayıflatarak içten çökertmeye çalışırlardı.

Masonluk ile uğraşırken sık sık başvurdukları yöntem, Masonluğun çalışma sistemini ve ritüellerini açıklamak şeklindeydi. Bunu yaparken, bilerek yanlış yorumlara ve belli etmeden kötüleyici ya da aşağılayıcı nitelikli vurgulamalara yer verirlerdi. Yansız bir tutum izlenimi yaratarak, Masonluğa karşıt bir görüş edinilmesini sağlamaya çalışırlardı.

1730 yılında Londra'da Samuel Prichard tarafından "Masonry Dissected" *(Masonluğun Açımlanması)* adlı bir kitap yayımlandı. Bu kitap, masonları bile etkiledi. Çünkü henüz Masonlukta bilgi birikimi olan otoriteler ve "masonik yazın" yoktu. Localarda uygulanan ritüeller yazılı değildi. Bunların üzerinde yeterli açıklama ve yorum yapılmazdı. Durum böyleyken, Prichard'ın kitabında bunların çoğu yazılmış, açıklamalar verilmiş, yorumlar yapılmıştı.

MASONRY
DISSECTED:
A Universal and Genuine
DESCRIPTION
Of all its Branches from the Original to this Present Time.
Confirmed Regular Lodges
Several Degrees of Admission
LONDON:

Masonlar bile bu kitaptaki açıklama ve yorumları "doğru" sanmıştı. Bunların çoğunun yanlış olduğunun anlaşılması için aradan çok yıllar geçmesi gerekti. Dolayısıyla Samuel Prichard'ın kitabı Masonluk ile ilgili açıklamaları nedeniyle "antimasonik" olarak nitelendi ama daha önce kapsamı bakımından aksine bir "bilgi kaynağı" gibi kullanıldı.

Samuel Prichard'ın Cizvitler ile ilişkisi kanıtlanamadı ama bir Cizvit papazı olduğu bilinen Abbé Larudan'ın yazdığı ve 1747 yılında Masonluğun yasaklı olduğu Amsterdam'da yayımlanan "Franc-maçons écrasés" *(Parçalanmış Masonlar)* adlı kitap hayli ilgi uyandırdı ve henüz pek yeni bir kurum olan Masonluk hakkında yanlış bilgiler edinilmesine yol açtı.

Gormogonlar

1725 yılında İngiltere'de bir örgüt belirdi. Adı "The Ancient Noble Order of Gormogons" *(Gormogonlar'ın Eski Soylu Tarikatı)* olarak konmuştu.

Bu örgüt, daha pek yeni olan Spekülâtif Masonluk ile açıkça ve yoğun savaşıma, antimasonik propaganda yapmaya girişti. Masonların gizli tutmaya çalıştıkları işaret ve sözcükler öğrenilip açığa vuruldu. Ritüelik uygulamalar alaya alındı. Hayli bayağı yöntemler kullanıldı. Spekülâtif Masonluğun geleneksel bina inşaatı mesleği ile hiçbir ilgisi olmadığı, eski bir Çin ekolüne benzediği, operatif mason localarının da buna yataklık ettiği ileri sürüldü. Locaların toplantılarını taklit eden, çeşitli gülünçlüklerle dolu oyunlar sergilendi.

Önceleri bu örgütün Cizvitler tarafından kurulmuş olduğu sanılmıştı ama çok sonra bu işin arkasında Londra Büyük Locası'nın o tarih itibarıyla Önceki Büyük Üstadı Wharton Dükü Philip'in bulunduğu ortaya çıktı.

Bu aşamada şu soru geliyor: «Büyük üstatlık yapmış bir kişi niçin böyle bir işe girişir ki?»

Çok basit bir nedenle... Wharton Dükü Philip, koyu bir Stuart yandaşıydı ve Masonluğa mutlaka politik bir amaç edindirerek bu doğrultuya sokmak istiyordu. Büyük üstatlık yaptığı bir yıl içinde bunu başaramamıştı. Bu unvanı korumak istemiş fakat seçilmemişti. Şimdi masonlara karşı dehşetli bir kin besliyor ve öç almak istiyordu.

Karşıt Ritler ve İspiyonculuk

Cizvitler, özel olarak eğiterek yetiştirdikleri belli kişilerin Masonluğa girmesini sağladı. Loca ve mason örgütlerinin ileri gelenlerinden olabilmeleri için her türlü desteği verdi. O masonlar, zamanı geldiğinde üyesi oldukları örgüt içinde bölücülüğe girişti.

18. yüzyılda bu bakımdan gösterilmiş olan etkinliklerin başında, birbirleriyle çelişkileri olan mason ritleri kurmak geliyordu. Böylece Masonluğun parçalanmasına ve masonların birbirlerine düşmelerine çalışıldı. Bu kişilerin aslında birer Cizvit organı olduğu iş işten geçtikten sonra anlaşıldı.

■ ■ ■

YASAKLAMALAR

Çeşitli ülkelerde, zaman zaman mason localarının çalışması yasaklandı. Günümüzde bu tür yasaklar, yürürlükteki politik rejimin Masonluk ile bağdaşamadığı ülkelerde görülür. Masonluk açısından bakıldığında, bunlar da birer antimasonik girişim sayılır.

Spekülâtif nitelikli mason localarının kurulmasına yeni başlandığı sıralarda, Fransa'da ülkenin güvenliğinden sorumlu devlet yetkililerinden kimileri, bu kurumların kendi içlerine kapanık çalışmasından rahatsızlık duydu. Bunların bir bölümünün Stuartist nitelik taşıdığı, Stuartistlerin tek emelinin de İngiltere tahtını yeniden ele geçirmek olduğu bilinmeyen bir şey değildi. Fransa öteden beri krallık düzeyinde aile bağlarından ötürü Stuartlar'a kucak açmıştı ama bu durum masonların bir gün Fransa Krallığı'na karşı bir girişimde bulunmayacaklarını göstermezdi. Nasıl bu masonlar İskoçya kanalıyla İngiltere'ye karşı bir eyleme hazırlanıyorsa, "toplumların özgürlüğünden yana" olduklarını söyleyenlerin, Fransa Krallığı'na karşı da bir benzer eyleme girişebileceklerinden çekiniliyordu.

Bu nedenle, 1740'lı yıllarda Fransa'daki mason localarının çoğu bir yüksek yargı organının kararıyla sıkı denetim altına alındı.

Bu denetimi yürütmekle görevli olan kolluk güçleri, görevlerini nasıl yerine getireceklerini kendi bilgi ve yorumları uyarınca belirledi. Mason localarının toplantılarını izlemek üzere girişimde bulundular. Buna izin verilmeyince, toplantıyı basarak engellediler. Masonlar sorgulandı; toplantının yapıldığı yerin sahibi cezalandırıldı.

■ ■ ■

18. yüzyıl ortalarında bir diğer antimasonik tutumun başını ise ünlü Avusturya-Macaristan İmparatoriçesi Marie Theresa çekti. O tarihlerde imparatorluğun egemenliği altındaki ülkelerde masonik etkinlikleri yasakladı.

Bunun gibi tek tük olaylar istisna sayılırsa, Spekülâtif Masonluğun aslında demokratik rejim altında yaşayabilir olmasına karşın, monarşi ya da oligarşi mason localarının çalışmalarına pek engel olmadı. Fakat bir totaliter rejimle yönetilen ülkelerde Masonluk barındırılmadı. Üstelik bu ülkelerde Masonluğun yasaklanışı bireysel buyrultuya bağlı kalmadığı için, sürekli de oldu.

Hele 20. yüzyılda, Faşizmin, Komünizmin ve Nazizmin egemen olduğu ülkelerde, diğer birçok evrensel nitelikli ya da insan hak ve özgürlüklerini savunan kurumlarla birlikte mason localarına elbette göz açtırılmadı. Masonluğun serpilip gelişmesi en azından gecikmeye uğradı.

20. yüzyılın ikinci yarısında tamamen tersine bir tutum izleyen Küba'nın durumu istisna sayılıp göz ardı edilecek olursa, totaliter rejimin antimasonik bağlamdaki başarısı, diğer birçok ülkede de Masonluktan hoşlanmayanlara örnek oldu. Onlar da kendi ülkelerinde Masonluğun yasak edilmesi için gereğinin yapılması, yasa çıkarılması için ellerinden geleni yaptı.

AFOROZ

Masonluğa karşıt girişimler arasında en ünlüsü, Katolik Kilisesi'nin 1738 yılında başlayıp 20. yüzyıla kadar ara sıra yinelenerek süregelen aforozudur. Bu bir dışlama, kötüleme içeren "papa buyruğu"dur. Aslında yalnızca Katolik mezhebinin inançlıları için geçerli olmasına karşın, tüm Hıristiyan dünyasınca benimsenebilir.

Protestanlar, Anglikanlar, Ortodokslar ve diğer Hıristiyan mezheplerine bağlı olanlar, Katolik Kilisesi'nin dinsel egemenliğini tanımadıkları için, papanın buyruğuna uymak zorunda değildir. Bu nedenle, Masonluğun aforoz edilişinin etkisi de doğrudan değil, dolaylı olmuştur.

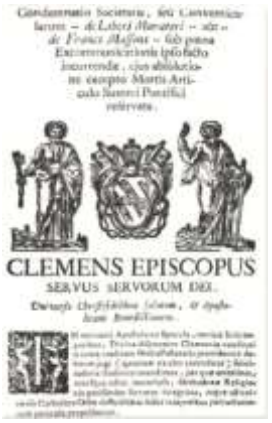
Bu dolaylı etki ise, herhangi bir nedenle Masonluğa karşı olup antimasonik girişimlerde bulunma eğiliminde olanların, aforozda belirtilen suçlamaları kendi görüşleriymiş gibi kullanmaları şeklinde görülmüştür.

Katolik Kilisesi'nin Masonluğu aforoz edişinin temel nedeni, on yüzyıldan uzun bir süre Hıristiyan dünyası üzerinde kurmuş ve sürdürmüş olduğu egemen otoritesinin sarsılmaya yüz tutmasıdır. Masonlara diş bilemeye başlaması, Spekülâtif Masonluğun örgütlenişinden önce başlamıştır ama bardağı taşıran son damla 1737 yılında Fransa'da Masonluğun kökünün kapalı bir dille de olsa Tapınak Şövalyeleri'ne dayandığının ortaya konmuş olmasıdır.

Az sonra göreceğimiz üzere, Katolik Kilisesi, 1738 yılında Masonluğu aforoz ettikten sonra kimlerin "mason" olduğunu bilip de bunu bildirmeyen kişilerin masonlar gibi acımasızca cezalandırılacaklarını duyurmuştu.

Cizvitler, bu bağlamdaki eylemsel girişimlere karışmadı ama aralarına katılmış oldukları masonlardan birçoğunu Engizisyon'a ispiyonladılar. Tutuklanan bu masonlara, tanıdıkları masonlar varsa adlarını vermeleri ve Masonluğa ilişkin bildikleri her şeyi anlatmaları için işkence edildi. Cizvitler de çevrelerindekileri, tanıdıkları arasında mason olduğunu bildiklerini Engizisyon'a bildirmelerinin kendileri için yararlı olacağı konusunda onları ikna etmeye uğraştı.

12. Clement

İlk aforoz buyruğu 1738 yılında Papa 12. Clement tarafından yayımlandı.

Papa, Masonluğa her dinden ve her mezhepten kişilerin ayırım güdülmeksizin kabul edilmesinden yakınıyordu. Masonların, toplantılarında görüşülenleri kesin bir ağız sıkılığıyla koruyacakları üzerine yemin etmelerini, hele bu yeminlerini Kutsal Kitap üzerine vermelerini lânetliyor, bu durumda "günah çıkarma"nın olanaksızlığını belirtiyordu. Çalışmalarını kapalı tutmalarını, yaptıkları işin utanç verici olmasına bağlıyordu.

Masonluğu “devletin huzuruna ve ruhların kurtuluşuna engel bir örgüt” olarak niteleyen Papa 12. Clement, bildirgesinin bir paragrafında şöyle diyordu:

> «Kutsal Roma Kilisesi Saygıdeğer Kardinalleri kardeşlerimizle de görüş birliğine vardıktan sonra, kendi şaşmaz bilgilerimizden de güç alarak, adları ne olursa olsun, mason derneklerini sonsuza kadar suçlu buluyor ve yasak ediyoruz.»

Bu bildirgede, Katolik Kilisesi’nin Masonluk ile bağlantılı olmak üzene kesin bir kaygı içine girdiği sezilir. Bu kaygı da din adamlarının halk üzerinde kurmuş oldukları egemenliği ellerinden kaçırmalarıyla bağlantılıdır.

14. Benoit

Bir sonraki Papa 14. Benoit, aforozu güçlendirerek yineledi. 1751 yılında yayımladığı buyrukta Masonluğun aforoz edilme nedenlerini şöyle sıralamıştı:

> «Her tür din ve mezhebe bağlı olan kişilerin birlikte toplantı yapmaları, Katolik dininin saflığını zedeler.»

> «Masonların sır saklama yemini ile bağlı olmaları, din adamlarının neler olup bittiğini izleyememelerine neden olmaktadır. Masonlar, bu yeminleri nedeniyle, kendilerine yasal kuruluşlarca, yetkili devlet görevlilerince ve din adamlarınca sorulabilecek sorulara doğru yanıt vermeyecektir.»

14. Benoit, bu gibi kuruluşların gerek siyasal gerekse tanrısal yasalara aykırı olduğunu, birçok ülkede prenslerin bunların varlığını yasaklamış olduğunu belirttikten sonra, Masonluk hakkında herhangi bir bilgisi olup bunu bildirmeyenlerin de aforoz edileceğini ve acımasızca cezalandırılacağını duyurdu.

SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS
ET DOMINI NOSTRI DOMINI
BENEDICTI
DIVINA PROVIDENTIA
PAPÆ XIV.
CONSTITUTIO
Qua nonnullæ Societates seu Conventicula
de Liberi Muratori, seu dei Franci Ma-
sons, vel aliter nuncupata, iterum
damnantur & prohibentur:
C V M
Invocatione brachii & auxilii secularium
Principum & Potestatum.
ROMÆ, MDCCLI.
In Typographia Rev. Camer. Apostolicæ.

Papanın bu bildirgesi, bazı yerlerde -özellikle İtalya ve İspanya’da- hayli etkili oldu. 18. yüzyılın ikinci yarısında, Avrupa’nın birçok yerinde ispiyonculuk alıp yürüdü. Çünkü onlara Cennet’te bir yer vaat ediliyordu.

Yakalanan masonlar, suçlu olduklarına önceden karar verilmiş olarak yargılandı ve gerçekten acımasızca cezalandırıldı. Bu arada, Masonluk ile hiçbir ilgisi olmamasına karşın “mason” diye yakalanıp cezalandırılan zavallılar da oldu.

7. Pius

18. yüzyıl ortalarından sonra papalar, her nedense Masonluk ile ilgilenmez oldu. Hemen hemen 70 yıllık bir aradan sonra, 1821 yılında Papa 7. Pius bu konuyu yeniden gündeme getirip, kendisinden önce Masonluğu aforoz etmiş olan iki papanın buyruklarını yinelediğini duyurdu.

Papa, özellikle o tarihlerde krallıkları yıkarak yerlerine halk yönetimine dayanan rejimler kurmak üzere politik etkinlikler gösteren Karbonarileri hedef alıyor ve bu örgüt ile Masonluk arasında da bağlantı kurarak şu görüşlere yer veriyordu:

> «Bu kişiler, Kilise'yi sarsmayı başaramamıştır ama inanç sahibi olan kimseleri yanlış bir felsefeyle kandırarak kiliseden uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Amaçlarına ulaşabilmek için gizli örgüt ve mezhepler kuruyorlar. Amaçları, dinsel inançlarda umursamazlığı yaygınlaştırmak ve kendi düşünülerine uygun bir din kurmak, böylece Kilise'nin kutsallığı üzerine kuşku kondurmaktır. Kralların güç ve otoritesine karşı direnç göstermekte, halkı da krallarına karşı kışkırtmaktadırlar.»

12. Leo

1825 yılında Papa 12. Leo da bir aforoz bildirgesi yayımladı. Bunun kapsamı, öncekilerden çok daha ilginçti. Baştan sona yakınmalarla doluydu.

Papa, kendisinden önce Masonluğu aforoz etmiş olan papaların buyruklarına pek az uyulduğundan, gizli örgütlerin giderek çoğalıp yaygınlaştığından, bunların gençleri olumsuz yönde etkilediğinden, masonların Katolik mezhebine saldırılarda bulunmalarına göz yumulduğundan yakınıyordu. Sonra da adları ve varlıkları bilinsin ya da bilinmesin tüm gizli örgütleri, hatta ileride kurulması söz konusu olabileceklerin tümünü sonsuza kadar yasakladığını bildiriyordu. Bu gibi kuruluşlara girmiş olanların sır saklama üzerine ettikleri yemini "geçersiz" sayıyordu.

12. Leo, bildirgesinin sonunda bir yumuşama gösterip, gizli örgütlere girmiş olanlara bir "pişmanlık süresi" tanımıştı. Günah çıkarıp, bu örgütlerin toplantı yerlerini ve üyelerinin adlarını bildirenler bağışlanacaktı.

16. Gregorius

19. yüzyılın ilk yarı ortalarında, artık her yeni papanın mutlaka Masonluğu aforoz etmesi bir moda ya da gelenek haline gelmişti. 1832 yılında Papa 16. Gregorius da buna uyarak bir bildirge yayımladı ve şu görüşlere yer verdi:

> «Bu gizli kuruluşlar her türlü doğru ve yanlış dinlerden olanların birleşmeleri ve dine saygıdan söz ederek, fakat gerçekte yenilik susamışlığı ile ve her yerde Devrim'i yerleştirmek amacıyla her türlü özgürlüğü teşvik ediyor. Kilise'nin ve devletin mallarına karşı zihinleri uyandırıyorlar. Böylelikle, bu en saygıdeğer otoriteyi bile yıkmaya çalışıyorlar.»

9. Pius

Papa 9. Pius, 1846 ve 1865 yıllarında iki ayrı aforoz buyruğu yayımladı. Her ikisinde de masonları yalnızca Katolik mezhebinin değil, tümüyle Hıristiyan dininin amansız düşmanları olarak ilan etti. Masonları şöyle anlatıyordu:

«Ağızlarını, sadece Tanrı'ya küfür etmek için açarlar. Her türlü reklâm yolunu açıkça kullanarak, dinimizin kutsal öğretisinin insan uydurması olduğunu, Katolik Kilisesi'nin doktrinlerinin toplumun yararına aykırı düştüğünü ileri sürmektedirler. Daha da ileri giderek, İsa ile Tanrı'nın varlığını bile yadsımaktadırlar. Bilgisiz halkı daha kolay büyülemek amacıyla, gerçek mutluluk bilgisine yalnızca kendilerinin sahip olduklarını söylemektedirler.»

13. Leo

1884 yılında Papa 13. Leo tarafından yayımlanmış olan aforoz, tümü arasında özel bir yer tutar. Bu bildirgesiyle Papa, yalnızca Masonluğu ve gizli örgütleri hedef almakla kalmamış, o çağın birçok akımını da kötülemişti. Ancak bunu, kendinden önceki papalar gibi gelişigüzel bir tarzda, sırf söylentilere dayanarak değil, bu kurumu enine boyuna inceledikten sonra yapmıştı.

Bu bildirge, önceki papaların aforozlarından çok daha etkili oldu. Antimasonik girişimlerde bulunacaklar için pek değerli bir kaynak niteliği kazandı.

Masonluk ile ilgili pasajlarından bazıları şöyleydi:

«Zamanımızda Özgür Mason adlı çok yaygın ve güçlü bir örgüte sahip bir topluluğun kışkırtmaları ve yardımıyla, karanlık güçlere tapanlar olağanüstü bir çabayla birleşmiş bulunuyor. Bunlar, artık niyetlerini gizleme gereğini bile duymaksızın, Tanrı'nın Yüce Varlığı ile savaşıma girişmektedir.»

«Hareketlerinin, ilkelerinin, yasalarının, törenlerinin açığa çıkmasıyla, Mason mezhebinin temel amacı aydınlatılmıştır. Bu bilgilere, kendi üyelerinin tanıklığı da eklenmiştir. Bu olayların karşısında Apostolik Taht'ın* mason derneğini, yalnızca Hıristiyanlığa karşı değil, devlete karşı bir mezhep olarak açıkça ilan etmesi ve bu mezhebe karşı en ağır cezaları uygulaması kadar doğal bir şey olamaz.»

«Masonların istekleri ve tüm çabaları aynı amaca yönelmektedir: Hıristiyanlığın gereği olan her türlü sosyal ve dinsel bağlantıyı tümüyle yıkmak ve yerine, ilkelerini Naturalizmden alan, kendi düşünülerine göre şekillendirilmiş yeni kurallar oturtmak... Naturalistlerin ilk ilkesi, insan aklının her şeyin üstünde olduğudur. Tanrı'nın herhangi bir vahiy kaynağı olduğunu yadsımaktadırlar. Onlar için, mantığın kabul edebileceğinin dışında dinsel dogma, gerçek ya da sözüne güvenilebilir vaiz yoktur. Katolik Kilisesi'nin on birinci yükümlülüğü, Tanrı'nın vahyi olan emanetleri tüm saflıklarıyla korumak, insanların kurtuluşu için bu emanetlerin öğrenilip uygulanmasını yaymak olduğundan, masonların en büyük saldırıları da Kutsal Kilise'ye karşı olmaktadır.»

* Apostolik Taht: Katolik mezhebinin zorunlu ve değiştirilemez, egemen dogmaları.

«Masonlar, uygar toplumda Kilise'nin görkem ve otoritesini sıfıra indirmeye çalışarak, din ile devleti ayırmaya, Kilise'nin örgüt ve düsturlarının dışında bir devlet kurmaya uğraşmaktadır. Birbirlerinden çok farklı dinlere bağlı olan kişilere mabetlerini açmakla, dinsel inancın önemsiz kavramlar mertebesine indirilmesine ve her çeşit dini birbirine eş değer olarak göstermeye çalışmaktadırlar.»

«Masonluk, Tanrı inancını zorunlu tutar gibi görünmesine karşın, bu inanç tüm üyeleri için sağlam ve sarsılmaz bir gerçek gibi kabul edilmemektedir. Tanrı sorununun kendi bünyelerinde anlaşmazlıklara yol açtığını gizlememektedirler. Tanrı'nın varlığını kabul edenler, yadsıyanlar, Panteistler gibi yanlış bir yol tutmuş olanlar, hep birlikte derneklerine kabul edilir.»

«Masonlar, güzel sanatlara Gerçekçiliği getirmekle, Gelecek Dünya'ya olan umudu yok etmekte, mutluluğu sonsuz olmayan şeylere bağlamaktadırlar.»

«Masonlara göre, hukuk bakımından tüm insanlar eşittir. Eşit olduklarından, birinin diğerine hükmetmesi doğru değildir. Kendilerinden gelmeyen bir otoriteye bağlanmalarını sağlamaya kimsenin yetkisi yoktur. Tüm güç, özgür halkın elindedir. İktidarda bulunanlar, halkın isteğiyle bu mevkidedir. Halkın görüşü değişirse, devlet başkanlarının hakları, kendileri istemese bile, ellerinden alınmalıdır. Onlara göre, dinler arasında ayırım yapılmayacağına ve tüm dinler eş değer sayılacağına göre, devlet dinsiz olmalıdır.»

Bunlardan sonra Papa 13. Leo, kökünü dinden alan bir devlet sistemini savunuyor, tüm inanç sahibi insanları Masonluk ile savaşıma çağırıyor, işçilerin mason derneklerine katılmalarını önlemek için Kilise'nin otoritesi altında olmak üzere "işçi sendikaları" kurulmasını öneriyordu.

Papa 13. Leo'nun bildirgesinde, Masonluğun amaç ve ilkeleri önceki papalara oranla gerçeğe çok daha uygun bir biçimde yansıtılmıştı. Bunun nedeni, artık Masonluğun ne olduğunun ve ne olmadığının geçmişe oranla çok daya iyi bilinmesiydi. Ancak, tüm gerçeklerin ön yargılı bir yaklaşımla yorumlanması sürmekteydi.

13. Leo, kendi yaşam döneminden bir süre sonra 20. yüzyılın doğal olguları durumuna gelecek olan "demokrasi", "insan hakları", "dinsel tolerans", "laiklik", "sanat özgürlüğü" gibi birçok konuyu, kendi dogmatik anlayışı çerçevesinde kötülemişti. En büyük derdi de o tarihlerde Fransa'da yasalaşmak yolunda ilerlemekte olan laiklik atılımıydı.

Bir yandan Katolik Kilisesi'nin genel tutumu, diğer yandan o günün sosyal ve politik koşulları göz önünde tutulursa, Papanın kendine göre bir haklılığının bulunduğu söylenebilir. Ancak bu haklılık, aslında laikliği engellemeye çalışan bu eyleminin "antimasonik" olarak nitelenmesini gidermez.

Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında papalar, Masonluğun peşini bıraktı. Hatta 1973 yılında Vatikan, Masonluğa karşı biraz daha yumuşak bir tutum takındı ve aforozu kaldırdığını resmen açıklamadı ama Masonluğa girmek isteyen Katolik rahiplere bile karışmaz oldu.

ANTİMASONİK PARTİ

Masonluğa karşıt girişimlere tarih boyunca şöyle bir bakılacak olursa; bunların arasında en ilginç olanının Amerika Birleşik Devletleri'nde salt Masonluk ile savaşmak üzere bir politik parti kurulması olduğunu söylemek yanlış sayılmaz.

Bu olay, 1827 yılında politikada ön plana çıkma emelinde olan Thurlow Weed adlı bir politikacının New York'ta oldukça geniş çaplı bir antimasonik etkinlik başlatmasıdır. Yerel seçimlerden beklenmedik bir başarı elde ederek çıkınca, "Antimasonik Parti" adı altında bir politik parti kurmuştur.

Beş yıl içinde, bu politik partinin yaptığı tek iş New York'ta kimi ileri gelen masonlar hakkında olur olmaz savlar ileri sürerek onları sorguya çektirmek, bu arada antimasonik yayınları da desteklemek oldu.

Aslında bu olayı böyle kısacık bir şekilde geçiştirmek de doğru olmaz. Thorlow Weed adlı politikacının bunun için destek aldığı bir uydurma gerekçe vardı. Şöyle ki, Masonluğun, sırlarının ortaya çıkmaması için cinayet işlemekten de kaçınmadığı ileri sürülmüştü. .

Amerika Birleşik Devletleri'nin kurucusu sayılan ilk cumhurbaşkanı George Washington'un pek ünlü bir mason oluşu, ondan sonra gelen cumhurbaşkanlarının ve devletin ileri gelenlerinin birçoğunun da mason olduklarının bilinmesi, bu olayın gerçekleşmesini engelleyememişti.

Bu suçlama, New Yorklu bir mason olan William Morgan'ın 1826 yılında esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolması sonrasında ortaya çıkmıştı. Yüksek derece atölyelerinin çalışmalarına kabul edilmeyen Morgan, intikam almak için David Miller adlı bir gazeteciye birtakım bilgiler vererek antimasonik nitelikli bazı yayımların yapılmasını sağlamıştı. Sonraları, bilinmeyen bir nedenle Miller'in matbaası yandı. Miller matbaasını masonların kundakladığını ve Morgan'ı da öldürttüklerini ileri sürdü.

Derken, okyanus kıyısında kimliği belirlenemeyen çürümüş bir ceset bulundu.

Küçük bir gazete çıkarmakta olan Thurlow Weed adlı kasaba politikacısı, bulunan cesedin William Morgan'a ait olduğunu ileri sürerek, animasonik nitelikli bir cenaze töreni düzenleyip ortalığı kızıştırdı.

Antimasonik Parti de böylece Masonluğa karşıt bir kamuoyunun oluşturulması sonucu ortaya çıktı. 1927 yılında, 15 adayla New York eyaletindeki yerel seçimleri kazandı.

5 yıl resmen etkinliğini sürdüren bu parti, sokak serserilerini destekleyerek Masonluğa karşıt nümayişler düzenletti. Localara saldırıldı, New York eyaleti ve New England bölgesinde bazı localar kapanmak zorunda kaldı.

Ancak, parti bu dönem içinde hiçbir ciddi ve yararlı etkinlikte bulunmadı. Sadece kendi bölgesinde bazı masonları sorguya çektirdi. Bundan da hiçbir sonuç alınamadı ve bu işlerde kullanılmış olan William Morgan'ın öldürülmüş olduğuna iliştin bir suçlu saptanamadı.

Masonlara yöneltilen sonu gelmez suçlamaların aslı astarı çıkmayınca, Antimasonik Parti kamuoyunun güvenini yitirdi. Zaten Masonluk ile savaşmaktan başka hiç bir amacı, hiçbir sosyal ya da ekonomik görüşü, doğru dürüst bir çalışma programı olmadığı için, bir sonraki yerel seçimlerde hezimete uğrayıp ortadan kalktı.

Birtakım politik partilerin benimsediği ilkeler, tutumu ve programı, Masonluk ile çelişkili olabilir. Bu partiler, kendi ülkelerinde Masonluğun yasaklanıp derneklerinin kapatılmasını isteyebilir.

Tarih boyunca bunun örnekleri birçok ülkede görülmüştür. Ancak Amerika'daki "Antimasonik Parti", bu bakımdan gelmiş ve geçmiş tek garip, biraz da komik olgudur.

ANTİMASONİK YAYINLAR

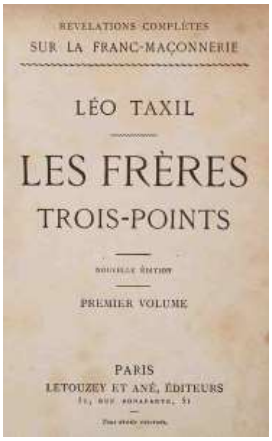

18. ve 19. yüzyıllarda, Masonluğa karşı olan birçok kişi, antimasonik girişimlerini yayın yaparak yürüttü. Hele Büyük Fransız Devrimi'nden sonra yapılan yayınlarda, masonların her yerde krallıkları yıkmak için gizli örgütler kurduğu ve ihtilâl hazırlığında bulunduklarına ilişkin söylenceler aldı yürüdü.

Antimasonik yayınlar, 19. yüzyıl ortalarında durulur gibi oldu. Bu durulma, Masonluk üzerine söylenenlerin asılsızlığının anlaşılıp, bilinçsiz girişimlerde bulunanlara karşı bir güvensizlik doğmasının, gözü açılan insanların artık akıl ve mantığa uymayan boş iddialara pek kulak asmaz oluşlarının etkisiyle olabilir.

Aynı yüzyılın ikinci yarısında ise, Masonluğa karşıt girişimlerde bulunanlar çağdaş koşulları ve toplumsal değişimleri göz önünde tutarak daha inandırıcı yeni savlar ileri sürmeye başladı.

Léo Taxil Olayı

Masonluğun tarihinde en çok yankı uyandırmış olan antimasonik yayın, Léo Taxil takma adını kullanan bir kişinin 1886 yılında yayımladığı **"Les Frères Trois Points"** *(Üç Nokta Kardeşleri)* adlı kitaptır.

Léo Taxil, bu kitapta Masonluğu olduğundan bambaşka bir nitelikte gösteriyor, masonları dehşetli savlarla suçluyordu. Sürükleyici bir dille, çoğu kimsenin kolayca "gerçek" olduğuna inanabileceği akıl almaz masallar uydurmuştu.

Son aforoz buyruğunu daha yeni yayımlamış olan Katolik Kilisesi, bu fırsatı kaçırmadı. Léo Taxil'i olanca gücüyle ve tüm olanaklarıyla desteklediğini, açığa çıkmış bu rezillikleri herkesin bilmesinin gerektiğini, bir tek bunların bile Masonluğun ortadan kaldırılması için yeterli olduğunu ilan etti. Antimasonik eğilimli birçok kurum da buna katıldı. Yaptıkları yayınlarda masonları Şeytan'a tapan ve hizmet eden satılmış tutsaklar olarak nitelendirerek, Léo Taxil'in anlattıklarını da iddialarının açık kanıtı olarak gösterdiler.

Léo Taxil, 1895 yılında **"Le Diable et la Révolution"** *(Şeytan ve İhtilâl)* adlı bir kitap daha yayımladı. Bunda da masonları yerden yere vurdu. Böylece Katolik Kilisesi'nin güvenini iyiden iyiye kazandı. Öylesine ki, 1897 yılında Paris'te büyük bir antimasonik kongre düzenlenmesini, Katolik Kilisesi'nin buna önder olmasını sağladı. Bu kongreye dünyanın her yanından basın ve yayın organları çağrıldı. Artık Masonluğun "tüm kirli çamaşırları" gözler önüne serilecek, masonlar dünya kamuoyuna rezil edilecekti.

Léo Taxil, kongrenin toplandığı salona girdiğinde, üstün işler başarmış bir kahraman gibi alkışlarla karşılandı. Yaptığı konuşmada ise herkesi şaşkınlığa düşürdü. Yazmış olduklarının tümünü uydurduğunu, herkesi nasıl da kandırdığını, oynadığı oyunla Masonluğu kamuoyu gözünde küçük düşürerek yıpratmayı nasıl becerdiğini büyük bir gururla anlattı. Başta Katolik Kilisesi olmak üzere, kendisine inanmış olanları açıkça alaya aldı.

Meğer gençliğinde okumuş olduğu Cizvit kolejinde çekmiş olduğu sıkıntılar nedeniyle Katolik Kilisesi'ne içten içe diş bilemekteymiş. Bir ara Masonluğa girmiş ve çıkarılmış. Bundan ötürü masonlardan da öç almak istemiş.

Bu olay, antimasonik cephe için büyük bir fiyasko oldu. Léo Taxil'e inanıp güvenmiş olan birçok saygın kurum açıkça yalancılık eder duruma düşmüştü. Dolayısıyla Avrupa'da o zamana kadar piyasaya çıkmış çeşitli antimasonik yayınlarda yer alan iddialar kuşkuyla karşılanır oldu. Bu yüzden, bir süre için antimasonik yayınların ardı arkası kesildi. Hatta Katolik Kilisesi'nin bundan böyle Masonluk ile uğraşmayışını bu nedene bağlayanlar çıktı.

Léo Taxil'in şarlatanlığı unutuldu gitti ama 20. yüzyılda birçok antimasonik yazar, onun yazdıklarını sanki gerçekmiş gibi yinelemekten geri kalmadı. Hatta onun kitaplarını kaynakçaları arasında göstermekten bile çekinmediler. Şu işe bakın!

Antisemitizmin Masonluğa Yansıtılması

Masonluğa karşıt nitelikli yayınların 20. yüzyıl başlarında yeniden alevlenmesinin nedenlerinden biri, Yahudilere karşı olumsuz ön yargıları olanların yani Antisemitistlerin yaklaşımından kaynaklandı.

19. yüzyıl ortalarında Yahudiler, "Kutsal Topraklar"da bir bağımsız devlet kurabilmek için yaygın bir propagandayı da içeren etkinliklere girişmişti. Bu amaçla, gerek bireysel gerekse kurumsal özgürlüklerin en geniş olduğu Avrupa ülkesi durumundaki Fransa'yı merkez edinerek, "Alliance Israilité Universel" *(Evrensel İsrail Birliği)* adı altında bir örgüt kurdular. Ancak bu girişimin malî kaynaklara gereksinmesi vardı. Bunu da başta Rotshild ailesi olmak Yahudi bankerler sağlıyordu. Bir farkla ki, bu finansörler, Yahudilerin dünya çapında birlik ve bütünlüğünün sağlanmasından yana olmakla birlikte, bir bağımsız Yahudi devleti kurulmasına sıcak bakmıyordu. Bu girişim birkaç yıl sürüklendikten sonra başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Ardından, yüzyılın sonuna doğru Theodor Herzl adlı Avusturyalı bir Yahudi, soydaşlarını coşturarak bu işi kendi başlarına gerçekleştirmeye girişmiş, 1897 yılında "Dünya Siyonist Organizasyonu" adlı bir örgütün kurulması sağlanmıştı.

Çok geçmeden, -1903 yılında- "Siyon Protokolleri" adıyla anılan birtakım belgeler açığa çıkarıldı. Gerek Masonluğa gerekse Yahudilere karşı olanlar, bu belgeleri Masonluk ile Yahudiler arasında yapılmış gizli bir sözleşme olarak gösterdi. [Bu konuyu ayrıntılı olarak **"Siyon Protokolleri Konusunda Bir İnceleme"** adlı yazıda okuyabilirsiniz.]

Yanlış olmasına karşın bu iddia, "Evrensel Siyonist Organizasyonu" adlı örgütün de işine geldi. Onlar da, Siyon Protokolleri'ni kendilerine göre yorumladı. Masonluğun, Yahudi toplumuna hizmet etmek, bu toplumun yüzyıllar önce elinden alınmış olan haklarını yeniden elde etmesini sağlayabilmek amacıyla kurulmuş olduğunu bile ileri sürmekten kaçınmadılar.

Böylece, antimasonik girişimlerde bulunan ve bulunacak olanlara bir olanak daha sağladılar.

Bu propagandaya etkin olarak katılan Yahudiler arasında, mason localarının ve örgütlerinin ileri gelenleri de vardı. Bu kişilerin yazıları ve yapmış oldukları konuşmalar, o tarihlerde yayımlanmakta olan masonik dergilerde de yer aldı.

Kimi Yahudi düşmanları, bunlara kanarak Masonluğa da düşman kesiliverdi. Zaten düşman olanlar ise, özellikle Yahudi toplumunun ön yargılarla pek sevilmediği çevrelerde Masonluk ile Yahudiliğin özdeşliğini ileri sürerek, antimasonik etkinliklerini bu yönde de geliştirdi.

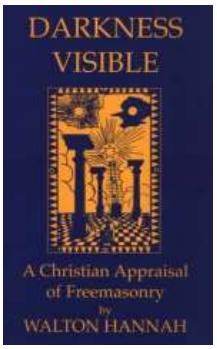
Bu tür antimasonik yayınlar arasında en ünlüsü, Gregor Schwarz Bostunitsch adlı Rus asıllı bir Alman yazarın ilk basımı 1928 yılında yapılmış olan ve Türkçe karşılığı "Masonluğun Kökleri, Sırları ve Etkileri" adlı kitabıdır. Dünya çapında ün kazanan bu kitap birçok dile çevrildi ve satış rekorları kırdı.

Bu kitabında Schwarz Bostunitsch, 33 basamaklı bir piramit tasarımı yapmıştı. Bu piramidin doruğuna "İsrail Birliği"ni yerleştirmiş, altına Masonluğu oturtmuş, eteklerine diğer bazı dernek ve kurumları serpiştirmişti.

Bostunitsch'in sonraki yıllarda yayımlanmış birkaç kitabı daha vardır. Bunlar Masonluğa karşı Antisemitist savı tutan başka yazarlar için değerli birer kaynak niteliğini taşımıştır.

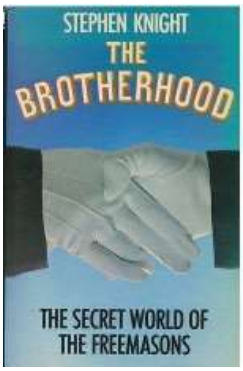
Bu bağlamdaki iddialar aşağı yukarı birbirinin aynıdır. Masonluğun, o amaçla kurulmuş olmasa bile Yahudiliğe hizmet ettiği, birçok masonun farkında bile olmadan buna uyduluk ederek Yahudileştiği (!) ileri sürülür.

İngiltere'deki Bazı Yayınlar

20. yüzyılda oldukça tutulmuş ve birçok dile çevrilmiş antimasonik kitaplar arasında Walton Hannah adlı bir papazın kaleme almış olduğu ve 1952 yılında ilk baskısı yapılan "Darkness Visible" *(Görünen Karanlık)* adlı bir kitap vardır. Bu kitapta sözü edilen "karanlık" Masonluktur.

Buna yanıt niteliğinde olup "Light Invisible" *(Görünmeyen Aydınlık)* başlığını taşıyan kitap ise, Masonluğa yöneltilen suçlamaların çürütülmesi bakımından yeterince etkili olamamıştır. Bunun yapılabilmesi için, Masonlukta geleneksel olarak "sır" diye nitelenen hemen her şeyin açıklanması gerekir. İngiliz masonlar, böyle bir açıklamayı göze alamamıştır.

Neredeyse tüm Avrupa'da yankı uyandırmış bir çağdaş antimasonik kitap Stephen Knight adlı bir gazetecinin Masonluk hakkında yaptığı araştırmaları derlemesiyle oluşturulmuştur. **"The Brotherhood - The Secret World of the Freemasons"** *(Kardeşlik Kurumu - Masonların Gizli Dünyası)* başlığını taşır. Birçok dile çevrilmiştir.

Türkçeye yapılmış olan çevirisine "Biraderlik" adı verilmiştir. Çok yıllar önce piyasaya çıkarılmış olmasına karşın, günümüzde bile kitapçılarda bulunabilmektedir.

Stephen Knight, kitabının ilk bölümlerinde yıllarca Masonluğa yöneltilmiş olur olmaz suçlamaları incelemiştir. Bunlardan çoğunun dayanaktan yoksunluğunu ve yanlışlığını anlatır. Bu nedenle kitabın yalnızca ilk bölümlerini okuyup gerisine bakmayan bir kişi, Masonluğu savunmakta olduğunu sanabilir.

Oysa yazar konuya akılcı bir yönden girmiştir. Masonluğun saçma sapan savlarla suçlanması durumunda, bunlara kimsenin aldırış etmeyeceğini bilmektedir. Sağlam ve belgelerle kanıtlanabilir olayları anlatarak, konuyu ön yargılı olarak değil, yansız bir tutumla incelemiştir. Bir kurum olarak Masonluğu aklayıp, kimi masonların ise bu kurumun ilkeleriyle bağdaşmayan tutum ve girişimleri üzerine çeşitli örnekler ortaya sermiştir.

Bunların arasında İtalya'da patlak vermiş olan ünlü "P2 Locası Skandalı" da yer almaktadır. Hatta İngiltere'deki kimi masonların yasalara karşı işlemiş olduğu suçları, ilgili kişilerin adlarını da vererek sayıp dökmüştür. Bu olaylardan biri de, kimi masonların İngiliz polis örgütüyle iş birliği ederek nasıl soygunlar düzenlediğidir. [Bu konuda ayrıntılı bir okuma için **"Mason Töresine Aykırı Tutum ve Eylemlerden Örnekler"** başlıklı yazıya bakabilirsiniz.]

Stephen Knight'ın anlattıkları insanın tüylerini diken diken edebilir. Nitekim bu bağlamda en büyük rahatsızlığı duyan da İngiliz hükümeti olmuştur.

Stephen Knight, kitabında, suç işlemiş olan masonların özellikle polis örgütü ve yargı organları üzerinde de nasıl etkili olduklarını ayrıntılarına girerek göstermişti. Bazı suçların nasıl örtbas edildiğini, masonların resmî dairelerde kurduğu adam kayırma ve çıkar gözetme sistemini, uluslararası politikada ne gibi dolaplar çevrildiğini, 20. yüzyılın başında dünya çapında yankılanmış olan "Jack the Ripper" *(Karın Deşen Jak)* olayında masonların rolünü uzun uzun anlatmıştı. [Bu konuda bir özet için **"Mason Töresine Aykırı Tutum ve Eylemlerden Örnekler"** başlıklı yazıya bakabilirsiniz.]

Stephen Knight'ın kitabında anlattıklarının birçoğunda gerçek payı vardır. Birçok ülkede, özellikle İngiltere'de, Fransa'da, İtalya'da ve Amerika Birleşik Devletleri'nde zaman zaman masonların kendilerine bireysel çıkar sağlamak, daha üstün bir mevki edinmek, tutkularını doyuma ulaştırmak gibi emeller uğruna, bir masona hiç de yakışmayacak işler yaptıkları, böylece Masonluğun adını kötüye çıkardıkları bilinmektedir.

Stephen Knight, kitabının çok tutması üzerine araştırmalarını sürdürmüştü. Masonluk ve masonlar ile ilgili birçok yeni bilgi elde ettiğini, bunları ikinci kitabında yayımlayacağını duyurdu. Sözünü ettiği "ikinci kitap" çıkamadı. 32 yaşındayken geçirdiği bir kalp krizi (!) sonucunda öldü.

Kitabında, masonların, hoşlarına gitmeyecek şeyleri açıklayanları nasıl ortadan kaldırdığını sayıp dökmüş olan bu araştırmacı yazarı da masonların öldürttüğü ileri sürüldü. Gerçekten kendiliğinden kalp krizi geçirmeyip öldürülmüş ve buna öyle bir süs verilmişse, bu işi masonların değil, yazmış olduklarından ötürü çok daha fazla zarara uğramış, dolayısıyla bundan sonra yazacaklarından çekinen birtakım karanlık güçlerin düzenlemiş olması pek olasıdır.

John Ankerberg'in Kampanyası

Yakın geçmişimizde Amerika Birleşik Devletleri'nde oldukça geniş çaplı bir antimasonik kampanya düzenlendi.

Bu kampanya, Masonluğa ilişkin önceden çok bilgi toplanarak ve yöntemli bir şekilde yürütüldü. Kapsamında, ön yargılı yorumlarla gerçeklerin saptırıldığı görüldü ama hiçbir yalan, hiçbir uydurmaca, hiçbir saçmalık, kanıtlanamayacak hiçbir varsayıma yoktu.

Yapılacak açıklamaların çürütülmesi olanağının baştan önlenmesi için uzun ve ayrıntılı bir hazırlık yapılmıştı. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki masonik sistemler, kurumlar, ritüeller, belli başlı masonik bilgi kaynakları bir grup çalışması yapılarak incelenmişti. Amerika'daki büyük localardan Masonluğa ilişkin doğru ve güvenilir bilgi için hangi kaynaklardan yararlanmak gerektiği sorulmuş, alınan yanıtlara göre çalışılmıştı. Kampanyayı yürütenler, masonlar ile "masonik konular" üzerinde tartışabilecek düzeyde geniş bilgi edinmişti.

Bu araştırma ve incelemelerin tek bir noksanı vardı: Sadece Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Masonluğu kapsamaktaydı.

Kampanyada çağımızın en etkili kitle iletişim aracı olan televizyon kullanıldı. İsteyenin satın alabileceği kitap, video-kaset ve broşürlerle de hazırlandı. Basın organlarından da yararlanıldı ama bunun amacı yapılan çalışmaların reklamı ile televizyon programlarının izlenme oranını artırmaktı. Günü aylarca önceden belirlenmiş açık oturumlar da düzenlendi.

Bu kampanyanın iki belirgin hedefi vardı:

1. Mason olmak isteyecek kimseleri -özellikle Hıristiyan dininin inançlılarını- bu istemlerinden caydırmak;

2. Masonları -özellikle dinsel inançlarına sıkıca bağlı olanları- Masonluktan soğutmak ve böylece kurumun zayıflamasını sağlamak hatta masonları üyesi oldukları bu kurum ile içten bir savaşıma girişmeye yöneltmek.

Masonluğu halkın gözünde küçük düşürmek, her iki hedefin bir yan ürünü olarak ortaya çıkmışı. Ancak bu yapılırken, masonların bireysel olarak suçlanıp kötülenmesinden özenle sakınılıyordu. Çünkü kampanyanın hedefi "masonlar" değil, örgütler de değil, bir bütün olarak "Masonluk" idi; elbette Amerika'daki Masonluk…

Bu kuruma girip de mason olanların, yanılgıya düşerek çok yanlış bir iş yaptığı söyleniyordu. Ortaya konan asal sav şöyleydi:

> *«Masonluk, öteden beri bir "din" olmadığını ileri sürer ama aslında başlı başına bir dindir. Masonluğa giren bir kişi, farkında bile olmadan dinini değiştirdiğini bilmelidir. Masonluk, Hıristiyanlık ile uyumlu gibi düzenlenmiştir ama aslında Hıristiyanlığa aykırıdır.»*

Kampanyanın amacı da şöyle belirtiliyordu: *"Halka, Hıristiyanlığın tek doğru yol olduğunu göstermek, böylelikle herkesin Hıristiyanlığı benimsemesini ve bu benimseyişini başkalarıyla da paylaşmasını sağlamak."*

Dolayısıyla kampanya, yalnızca antimasonik nitelik taşımakla kalmıyordu. Genelde Hıristiyanlığı yücelten, dinsel bağlanışı zayıf kimselerin inançlarını güçlendirmeye çalışan, Hıristiyan olmayanları da İsa'ya inanıp onun yoluna girmeleri için yönlendiren bir uygulamaydı.

Kampanyanın önderi John Ankerberg, kendi adıyla anılan dinsel amaçlı bir vakıf kurmuştu. Bu örgüt, Amerika Birleşik Devletleri'nin ileri gelen dinsel kurumlarınca destekleniyordu. Yapılan televizyon programları, Amerika'da dinsel nitelikli yayınları denetleyen resmi bir kurum tarafından onaylanmıştı. Dolayısıyla, yürütülmekte olan kampanyanın yasal noksanlığı da yoktu.

Şöyle bir soru sorulabilir:

> «Bu kampanya aslında Hıristiyanlığın yüceltilmesini amaçlamaktaysa, neden Masonluğa böylesine çok yükleniyordu?»

Kampanyayı hazırlayanlar böyle bir soruyu önceden bekliyordu ve yanıtını da hazırlamıştı:

«Çoğu kimseler, Masonluğun gerçek kapsamı üzerinde pek az şey biliyor. Masonluğun ne denli Antihıristiyan olduğunun farkında bile değiller. Bu bilgi yetersizliği, Masonluğun Hıristiyanlığa sokulup yerleşmesine hatta Kilise üzerinde etkili olmasına yol açıyor. Çünkü Kilise'nin ileri gelenleri de Masonluğun gerçeklerini bilmiyor. Yalnızca kendilerine anlatılanların doğru olduğunu sanıyorlar. Bunu engellemek için, Masonluğun gerçeklerini açıkça ortaya sermek gerekiyor.»

John Ankerberg, televizyon programlarının çoğunu kendisi sunuyordu. Güven sağlayıcı bir dille, ilgi çekici bir tonda konuşma yapan, orta yaşlı, yakışıklı, güler yüzlü bir adamdı. Bu da programa gösterilen ilgiyi hayli artırıyordu. Programlardan birini ilginç bulan bir kimse, bir sonrakini merakla bekliyordu.

Aynı program birkaç kez yineleniyordu. John Ankerberg, kendi görüşlerine geçmeden önce Amerika'daki büyük localar tarafından önerilmiş kitaplarda yazılanlara, birer "masonik otorite" olduğu kabul edilmiş masonların sözlerine yer veriyordu. Böylece anlattıklarını doğrudan masonların söylediği izlenimini yaratıyordu.

Ekrana çıkardığı masonların da görüşünü alıyordu. Hiçbir açık saldırıda bulunmuyor, kimseyi suçlamıyor ve polemiğe sürüklemiyordu. Tek yaptığı şey, tüm bunların sonunda hepsini birleştirip kendi yaklaşımıyla akıl ve dinsel mantığa uygun bir yöntemle yorumlamasıydı.

John Ankerberg ile ekibinin araştırmalarında Amerika'nın dışına ne ölçüde çıkmış oldukları belli değildi. Dünyada farklı masonik anlayışlar bulunduğuna kısaca değiniliyordu ama başka türlü bir Masonluk anlayışını benimseyenlerin uyguladığı ritüellerden söz edilmiyordu.

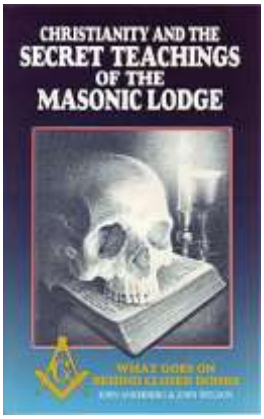
Kampanyanın bu konudaki noksanlığını pek de yadırgamamak gerekir. Çünkü bir Amerikalı için, -mason olsun ya da olmasın- Avrupa'daki ya da dünyanın herhangi başka bir yerindeki Masonluk hiç de ilginç bir konu değildir. Bunu bilen John Ankerberg, programlarında, yalnızca Amerikalılara sesleniyor ve salt bireylere yönelik olmak üzere şöyle önerilerde bulunuyordu:

> *«Eğer Masonluğa girmemişseniz, bundan sonra da bu yanılgıya düşmekten sakınmayı bilin. Çünkü hiçbir gerçek Hıristiyan "mason" olmayı istememelidir. Masonluğa giriş, bir Hıristiyanı dininden eder.»*
>
> *«Eğer gerçek Hıristiyan iseniz, İsa'ya ve İncil'e gönülden bağlanarak inanıyorsanız ama bu arada yanlışlıkla Masonluğa da girmişseniz; çok geç kalmadan üyesi olduğunuz locaya istifa mektubunuzu gönderin. Tövbe edin, günah çıkarın ve kutsal inancınıza dönün. Bilin ki Tanrı sizi bağışlayacaktır.»*

Daha önce "mason" olanların ne yapmaları ve nasıl yapmaları gerektiğini anlatan basılı bir rehber, isteyenlere hemen iletiliyordu.

Özet ve sonuç olarak, bu kampanyanın hayli başarılı bir antimasonik etkinlik olduğu rahatça söylenebilir. Nitekim bunun etkisiyle Masonluktan ayrılanlar olduğu biliniyor ama bunun kaç kişi olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi yok.

İsteyenler, bu kampanyada yayımlanmış olan tüm televizyon programlarının video çekimleri ile kurumun kitap ve broşürlerini, günümüzde bile belirli tutarda bir "hediye" (!) gönderip edinebiliyor.

■ ■ ■

Özetleyecek olursak; dünyadaki antimasonik girişimlerin iki temel nedenden kaynaklandığı görülüyor:

1. Masonluğa karşı oluşmuş ya da oluşturulmuş olumsuz ön yargılar: Bu tür girişimlerde, kurumsal boyutta "Masonluk" ile bireysel boyutta "masonlar" arasında ayırım yapıldığı pek ender görülüyor.

2. Masonların yanlış tutum ve davranışları nedeniyle olumsuz kanılara yol açmaları: Bunun öncekinden çok daha ciddi bir durum olduğu söylenebilir. Mason olduğu bilinen ya da sonradan öğrenilen kimselerin, toplumları içinde "örnek insan" olmaları gerekirken, böylesine yanılgılı davranışları, mason töresine aykırı işleri, genel olarak Masonluğa gölge düşürüyor. Bundan ötürü antimasonik girişimlerde bulunanlar kusurlu sayılamaz. Mason örgütlerinin buna bir çözüm bulması, masonların kendilerine çeki düzen vermelerini sağlamaları gerekir.

Yeryüzündeki hemen her ülkede, bir doktrine, felsefi düşünce sistemine, yenileşme ve çağdaşlaşma akımına, ulusal ideolojilere, evrenselliğe saldırıda bulunan birçok yayın ve girişim, Masonluk hakkında da bir olumsuzluk içermiştir.

Özellikle gazete ve dergilerde genel olarak Masonluğu ve özelde masonları açığa vurma *(ifşa etme)* başlıkları altında çıkmış çok sayıda haber ve makale vardır. Bunlar, yayımlandıkları tarihlerde ilgi çekmiş, yanlış kanıların pekişmesine hizmet etmiştir. Kamuoyu, bunların çoğunun aslında ekonomik bir gerekçeyle ilgi çekmek amacına yöneldiğinin farkında değildir.

Mason kuruluşları ve masonlar, yapılan saldırıları ve yöneltilen suçlamaları soğuk kanlılıkla, dinginlikle, zaman zaman gülerek hatta biraz da umursamazlıkla izlemiştir. Çoğunlukla herhangi bir tepki göstermemişlerdir. Bu tutum, aslında yanlış olan anlatımların doğru sanılmasına neden olmuştur.

Geçmişte, Batı ülkelerindeki antimasonik girişimler sağlam dayanaklar üzerine oturmadan yapılıyordu. Önceleri buna kapılan halk, aydınlandıkça kulak asmaz oldu. Bunun üzerine antimasonik girişimlerde bulunacak olanlar, iddialarını bilgi ve doğrular üzerine kurmaya başladı.

■ ■ ■

Batı ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'de de antimasonik girişimler vardır. Hatta ülkemizde Masonluğa karşıtlığın Batı ülkelerine oranla çok daha yoğun, üstelik çok daha etkili olduğu bile söylenebilir. [Bu konuda da bilgi edinmek için **"Masonluğa Karşıt Girişimler (Türkiye'de)"** başlıklı yazı yararlı olabilir.]